

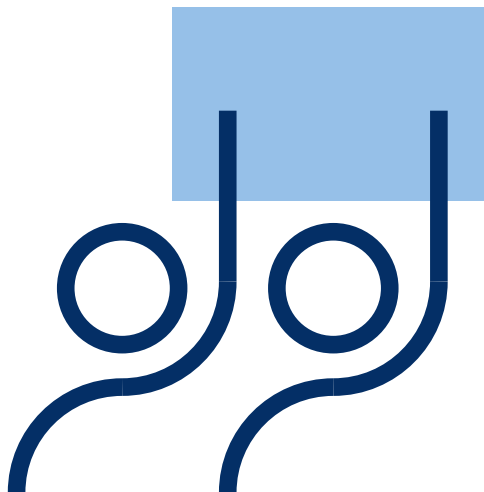
Handbok för ny förtroendeman

Innehåll

1. Grattis till uppdraget som förtroendeman!	4
2. Var ska jag börja?	5
3. Vilka rättigheter och skyldigheter har jag som förtroendeman?	6
4. Erbjud medlemskap i Industrifacket!	7
5. Vad är intressebevakning?	8
6. Utbildning för förtroendemän	13
7. Minneslista	15
8. Var hittar jag mer information?	16
9. Kontaktuppgifter	18

1. Grattis till uppdraget som förtroendeman!

DINA ARBETSKAMRATER litar på dig och har förtroende för dig eftersom de har valt dig till förtroendeman på din arbetsplats.

Du har en viktig roll som facklig intressebevakare och utvecklare av arbetslivet. Du representerar medlemmarna i Industrifacket och fackavdelningen på din arbetsplats. Genom att lyssna på dina arbetskamraters önskemål och tankar, kan ni tillsammans lösa gemensamma frågor. Dina arbetskamrater förväntar sig att du som förtroendeman kan ge dem råd och vet var man hittar information och hjälp när det behövs. En aktiv och stötande arbetsgemenskap hjälper dig bäst med att utveckla samarbetet på arbetsplatsen. Kom ihåg att ditt uppdrag även innebär att samarbeta med arbetsgivaren. Har du kommit ihåg att meddela din arbetsgivare och Industrifacket om att du är vald? Du kan fylla i uppgifterna i e-tjänsten för förtroendevalda på asiointi.teollisuusliitto.fi.

Din viktigaste uppgift som förtroendeman är att få arbetstagarna organiserade i Industrifacket.

Din viktigaste uppgift som förtroendeman är att få arbetstagarna organiserade i Industrifacket. Till dina uppgifter hör även att övervaka att kollektivavtalet och de överenskomna arbetsvillkoren samt arbetslagstiftningen efterföljs.

Ditt nya uppdrag är fullt av utmaningar. Men du är inte ensam, du får stöd av Industrifackets hela organisation. Via facket har du möjlighet att delta i olika skolningar, som ger dig den kompetens och aktuella information du behöver för att kunna sköta ditt förtroendeuppdrag.

I den här handboken hittar du användbara tips inför ditt nya uppdrag.

2. Var ska jag börja?

ALLRA FÖRST är det viktigt att kartlägga vilka som du representerar på din arbetsplats, alltså vilka som är medlemmar, var de jobbar och hurudana arbetsuppgifter de har. Du kan inleda din kartläggning genom att ta dig ett snack med dina arbetskamrater och höra vad de tycker om saker och ting på er arbetsplats.

Viktigt att komma ihåg:

- Be din arbetsgivare om en lista på arbetstagarna, bilda dig så en uppfattning om vilka olika arbetsmoment och arbetsställen det finns på er arbetsplats samt hur den fackliga organisationsgraden ser ut idag och hur den har utvecklats längs åren.
- Ta kontakt med dem du representerar, diskutera och lyssna på dem. Berätta för dem när och hur de kan kontakta dig som förtroendeman och på vilket sätt du tänker förmedla information åt dem.
- Berätta om fackets betydelse och erbjud medlemskap i Industrifacket till alla som ännu inte är medlemmar.
- Presentera dig själv för nya arbetstagare och erbjud dem medlemskap direkt i början av anställningen.
- Berätta om fördelarna med att vara med i facket. Den viktigaste medlemsförmånen är kollektivavtalet som facket förhandlat fram.
- Kom överens med din arbetsgivare om hur mycket arbetstid du får lägga ner på att sköta ditt förtroendeuppdrag. Se till att använda dig av den tid du som förtroendeman har rätt till enligt kollektivavtalet.
- Skapa nätverk för att ha koll på vilka frågor som väcker diskussion på arbetsplatsen.
- Kom ihåg att ingen är född till förtroendeman. Det tar tid att lära sig sköta uppdraget.
- Kontakta regioncentret för stöd och hjälp med att sköta ditt uppdrag.

3. Vilka rättigheter och skyldigheter har jag som förtroendeman?

BEKANTA DIG med förtroendemannavtalet som finns som en del av kollektivavtalet. Där hittar du mer information om dina rättigheter och skyldigheter.

Till förtroendemannens rättigheter hör till exempel att:

- Representera Industrifacket och medlemmarna på arbetsplatsen.
- Marknadsföra facket och medlemskap i facket samt anvisa medlemmar till kurser som ordnas av facket.
- Få nödvändig information av arbetsgivaren för att kunna sköta ditt uppdrag (t.ex. information om de anställda på arbetsplatsen och deras ställning samt information som rör enskilda intressebevakningsfall).
- Få befrielse från ditt ordinarie arbete för att kunna sköta ditt förtroendemannauppdrag.
- Sätta dig in i arbetstidsbokföringen på arbetsplatsen.
- Få ersättning för att sköta uppdraget och ett starkare uppsägningsskydd.
- Ha tillgång till utrymme och utrustning som behövs för att sköta uppdraget.
- Delta i förtroendemannautbildning och på så sätt utveckla din kompetens.
- Få stöd av medlemmarna på arbetsplatsen, fackavdelningen, regioncentret och Industrifacket.
- Förhandla med arbetsgivaren om förmåner för de anställda, om arbetsförhållanden och arbetsvillkor.
- Rätt att göra upp lokala avtal.

Till förtroendemannens skyldigheter hör till exempel att:

- Representera Industrifacket och medlemmarna på arbetsplatsen.
- Övervaka, tillsammans med arbetstagarna, att arbetslagstiftningen, kollektivavtalet och lokala avtal efterföljs.
- Uppmuntra arbetstagarna att ansluta sig till facket och hjälpa dem med anslutningsblanketten.
- Förhandla med arbetsgivaren om arbetet och arbetsvillkor som berör fackmedlemmarna.
- Förmedla information om frågor som berör arbetsplatsen åt medlemmarna, samt utveckla samarbetet på arbetsplatsen.
- Känna till branschens kollektivavtal, förordningar, bestämmelser och avtal
- Ta reda på hurdana arbetsförhållandena är på arbetsplatsen.
- Följa anställningsreglerna.
- Följa tystnadsplikten i ärenden som omfattas av den.
- Hjälpa och ge råd åt medlemmar i frågor som berör anställningen.

4. Erbjud medlemskap i Industrifacket!

DU ÄR en nyckelperson gällande medlemsvärvningen på din arbetsplats. När en ny arbetstagare kommer till arbetsplatsen, presentera dig och berätta om facket. Det är naturligt att erbjuda medlemskap så snart en ny arbetstagare börjar arbeta på arbetsplatsen. Det är både enkelt och snabbt att ansluta sig elektroniskt. Erbjud dig att hjälpa till. Du får stöd i medlemsvärvningen till exempel via infovideon på Industrifackets YouTube-kanal. Videorna finns enbart på finska. Videorna är textade till svenska.

Alla arbetstagare på arbetsplatsen, som omfattas av Industrifackets kollektivavtal, kan bli ordinarie medlemmar. Kom ihåg att även erbjuda sommarjobbare medlemskap. Medlemsavgiften uppbärs direkt från lönen eller så kan medlemmen själv betala den (s.k. självbetalande medlem).

Som huvudförtroendeman kan du via E-tjänsten på Industrifackets webbplats se vilka arbetstagare som är med i facket.

Medlemsvärvning är inte alltid så enkelt. Du kan stöta på olika motargument när du pratar med dina arbetskompisar om medlemskap. Sådana argument kan till exempel vara:

- fackets medlemsavgift är för hög
- personliga åsikter gällande fackets verksamhet

Förbered dig på motargumenten. På mittuppslaget finns bra tips som underlag för diskussioner. Vid behov får du tips och råd från regioncentret.

YTK är billigare.

Det är bra att du har försäkrat dig mot arbetslöshet, men YTK är inget fackförbund. Som medlemmar i facket kan vi tillsammans förbättra våra arbetsvillkor och försäkra oss om att vi fortsatt har ettkollektivavtal.

Facket gör ingenting.

Ibland känns det som om saker inte går framåt, eller att facket inte syns. Det är vi, medlemmarna, som är facket. Den fackliga intressebevakningen fungerar bäst när arbetstagarna hör till facket och har valt en förtroendeman. Facket betyder att vi kan möta arbetsgivaren som jämbördiga. Tillsammans får vi saker till stånd, som ingen klarar av ensam.

5. Vad är intressebevakning?

DU HAR som förtroendeman en viktig roll som medlemmarnas intressebevakare. Medlemmarna vänder sig till dig i många olika frågor. Kollektivavtalets förhandlingsordning ligger som grund för hur frågor och tvister ska lösas.

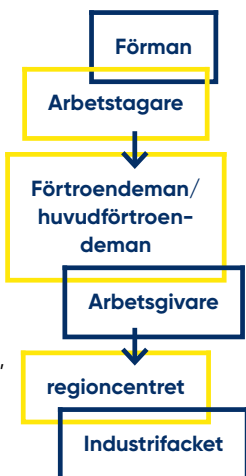
I en konfliktsituation ska förhandlingar i första hand föras på arbetsplatsen. Ett gott samarbetsklimat på arbetsplatsen är grunden för att frågorna ska kunna lösas lokalt. Om det kör ihop sig får du hjälp och stöd från Industrifacket.

Kolla upp vad det står om förhandlingsordningen i kollektivavtalet för din bransch. Du hittar alla Industrifackets kollektivavtal på adressen

www.teollisuusliitto.fi/sv/kollektivavtal.

Förhandlingsordningen

1. Förhandling i första hand mellan arbetstagare och förman.
2. Om ärendet inte kan lösas, förhandlar förtroendemannen med arbetsgivaren.
3. Om ärendet fortfarande inte kan lösas, bör du kontakta regioncentret.

Kollektivavtalet

Kollektivavtalet är ditt viktigaste verktyg som förtroendeman. Du bör därför läsa och lära dig hitta i det. Innehållet kan verka svårt i början, men oroa dig inte, genom att fråga och kolla upp olika tolkningar lär du dig använda det. Du kan alltid begära hjälp från regioncentret

eller huvudkontoret.

Industrifackets

anställda har som

uppgift att stöda dig i

ditt förtroendeuppdrag. Du får kollektivavtalet

i tryckt form från Industrifacket eller av din

arbetsgivare. Förutom kollektivavtalet är det

bra att sätta sig in i arbetslagstiftningen. All

lagstiftning hittar du på www.finlex.fi/sv.

Ta alltid reda på fakta!

Lokala avtal

Enligt kollektivavtalet är det möjligt att uppgöra lokala avtal på arbetsplats- och företagsnivå. Arbetslagstiftningen och kollektivavtalet anger i vilka frågor och vem som kan uppgöra lokala avtal. Du bör därför ha klart för dig vad du kan avtala om lokalt.

Innan du inleder en lokal förhandling bör du först ta reda på vad de du representerar har för åsikter i ärendet samt även kolla upp fackets ståndpunkt. Det lönar sig att ta kontakt med en ombudsman innan du inleder en förhandling, tillsammans kan ni diskutera förhandlingsstrategin och lägga upp en plan för förhandlingarna. Under förhandlingen kan du be om stöd från din arbetsgemenskap, verkstadsklubb, fackavdelning och Industrifackets experter. När förhandlingarna är över och avtalet ska uppgöras lönar det sig att alltid göra skriftliga avtal. Då vet alla parter vad som överenskomits. Före du undertecknar avtalet kan du be en ombudsman läsa igenom det. Kom ihåg att det inte finns något tvång att ingå avtal, om det inte uttryckligen krävs enligt kollektivavtalet.

Om din arbetsgivare inte är bunden av något kollektivavtal fastställs minimivillkoren i förhandlingarna av lagstiftningen. I en sådan situation bör du alltid ta kontakt med Industrifacket innan förhandlingarna inleds.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Tillsammans fixar vi sådant,
som ingen klarar av ensam.

	Facket	YTK
Förhandlar kollektivavtal och påverkar arbetsvillkor		
Driver gemensamma frågor med hjälp av stridsåtgärder		
Grundar intressebevakningsorganisation på arbetsplatsen		
Utbildar och stöder förtroendevalda och medlemmar		
Erbjuder experthjälp i anställnings-, uppsägnings- och arbetslöshetsfrågor		
Beviljar rättshjälp utan självrisk vid tvister		
Utvecklar en hälsosam, trygg och trivsamt arbetsmiljö		
Utvecklar yrkeskompetensen och påverkar yrkesutbildningen		
Påverkar arbetslagstiftningen och arbetspensionssystemet		
Erbjuder medlemskap i A-kassan		

Våra nuvarande arbetsvillkor kämpar vi hårt för. Vi kämpar för att kunna

Löneförhöjningar

Minimilöner

Kvälls- och nattskifttillägg

Lönestruktur

Söckenhelgersättningar

Semesterpenning

Rätt till lön för sjukdomstid

Avlönad ledighet för vård av sjukt barn

Utgjänningsledighet per kalenderår utan att inkomstnivån sjunker

Regler för användning av hyresarbetskraft

Lön under moderskaps- och faderskapsledighet

Arbetskyddet samt sociala bestämmelser

Arbetsvillkor har vi
åste fortsätta
behålla dem.

Kollektiv- avtal	Lag- stiftning
☒	☐
☒	☐
☒	☐
☒	☐
☒	☐
☒	☐
☒	☐
☒	☐
☒	☐
☒	☒

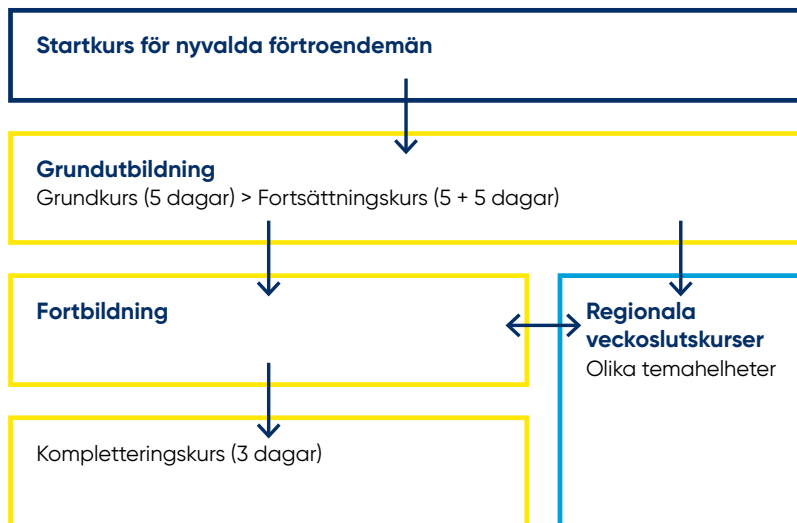
Organisering betyder att
vi kan möta arbetsgivaren
som jämbördiga.

	Organiserad arbetsplats	Icke- organiserad arbetsplats
Arbetstagarna är med i facket	☒	☐
Medlemmarna deltar i intressebevakningen	☒	☐
Har förtroendeman och viceförtroendeman som är utbildade och kunniga	☒	☐
Har arbetarskyddsfullmäktig och vicearbetarskyddsfullmäktig som är utbildade och kunniga	☒	☐
Har förutsättningar att övervaka kollektivavtalet	☒	☐
Har förmåga att göra förslag till förbättring av arbetsvillkoren	☒	☐
Har förmåga att tillsammans driva och lösa intressebevakningsfrågor	☒	☐
Har förutsättning till att förhandla lokalt	☒	☐
Har grundat en verkstadsklubb	☒	☐
Arbetstagarna deltar i fackavdelningens verksamhet	☒	☐
Varje arbetstagare förhandlar själv sina arbetsvillkor	☐	☒

Du kan ladda ner eller beställa olika språkversioner här:
www.teollisuusliitto.fi/sv/material

This image shows a single page of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

6. Utbildning för förtroendemen

FÖR ATT du ska kunna sköta ditt uppdrag och utvecklas som förtroendeman, behöver du utbildning. Bekanta dig med utbudet av utbildning och gör upp en utbildningsplan för dig själv. Industrifacket egna Murikka-institut erbjuder utbildning speciellt för förtroendevalda, men det finns även kurser för alla medlemmar.

De kurser som omfattas av stöd från arbetsgivaren avtalas årligen med arbetsgivarförbunden. Du kan kolla i kollektivavtalet om du har rätt till utbildning eller så kan du kolla www.teollisuusliitto.fi/sv/delta/utbilda-dig/. På samma adress finns också Industrifackets studieguide och där kan du också anmäla dig till kurser.

Om din arbetsgivare inte är organiserad i ett arbetsgivarförbund, eller vägrar dig utbildning, kontakta Industrifacket.

Respons från grundkursen

Jag lärde mig hur jag ska bygga facket på jobbet.

Tacksam för att skolning ordnas på svenska, begreppen måste förklaras på eget modersmål!

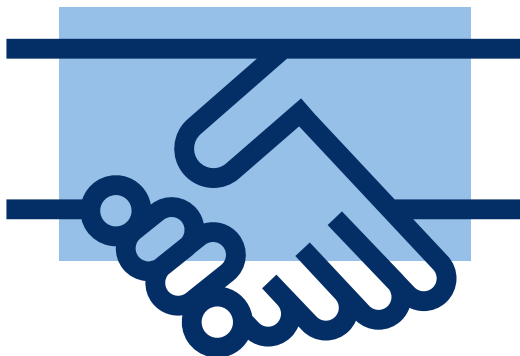
Jag vet nu hur jag ska förbereda mig inför en förhandling.

Vi grundade en WhatsApp grupp under kursen och håller ännu kontakt.

Jag kommer att utnyttja mina förtroendemannatimmar till att lära mig mera.

EN BRA FÖRTROENDEMAN
KAN FÖRHANDLA lugn
bestämd ÖPPEN rättvis
MODIG bra att prata med **LYSSNAR**
kökpsykolog INGER FÖRTROENDE
initiativrik KUNNIG visar exempel
VÄL INSATT lättillgänglig
synlig VANLIG MÄNNISKA

7. Minneslista

Gör en anmälan om att du är vald till din arbetsgivare och Industrifacket. Din anmälan gör du elektroniskt via asiointi.teollisuusliitto.fi.

Din anmälan går sedan elektroniskt vidare till din arbetsgivare för underskrift. Anmälan går även automatiskt till behandling inom facket.

Informera medlemmarna på din arbetsplats om hur och när de kan ta kontakt med dig.

Anmäl dig till Grundkursen för förtroendeman.

Kom överens med din arbetsgivare om en tidpunkt då ni tillsammans diskuterar

- tiden då du sköter ditt uppdrag, det vill säga får befrielse från ditt ordinarie arbete
- din månatliga ersättning för uppdraget
- din utbildningsplan
- ditt utrymme och den utrustning du behöver för att sköta uppdraget
- vilken information du bör få av arbetsgivaren
- vilka kanaler du kan använda för att informera, till exempel på anslags-tavlan eller via företagets Intranet.

8. Var hittar jag mer information?

Industrifackets webbsidor

Förtroendemannens främsta källa till information är www.teollisuusliitto.fi/sv. Där hittar du bl. a. alla allmänbindande kollektivavtal, information om utbildningar på svenska, aktuella nyheter och material som du kan använda i ditt uppdrag. Via webbsidan kan du även elektroniskt ansluta en ny medlem, kolla upp olika medlemsförmåner och gå in i E-tjänsten. I speciellsituationer t ex kollektivavtalsförhandlingar och strejker, är hemsidan den snabbaste kanalen för information. Gör det till en rutin att regelbundet gå in på hemsidan och lär dig hitta information där.

Arbetslöshetskassans webbsidor

Information om arbetslöshet och arbetslöshetsförmåner hittar du på a-kassa.fi/sv.

Murikkas webbsidor

Hela Murikka-institutets utbud av utbildningar presenteras på www.murikka-opisto.fi (på finska). De flesta kurserna erbjuds enbart på finska.

E-tjänsten

Via E-tjänsten kan du enkelt sköta olika ärenden gällande ditt medlemskap och förtroendeuppdrag. Du kan ändra och komplettera adress-, bank- och kontaktuppgifter, uppge uppgifter om din arbetsplats och göra anmälan om uppdraget som förtroendeman. Som huvudförtroendeman ser du vilka som är medlemmar på din arbetsplats och kan komplettera deras uppgifter. Du hittar E-tjänsten på Industrifackets hemsida och loggar in med dina personliga nätbankskoder. Ta kontakt genom e-tjänsten

Ta kontakt genom e-tjänsten

Huvudförtroendeman har tillgång till e-tjänsten för förtroendevalda (LHA). Genom tjänsten kan du direkt vara i kontakt med anställningsrådgivningen. Du kan studera kollektivavtalet och olika tolkningar och rekommendationer som gäller. I e-tjänsten finns också länkar medlemsuppgifter för förtroendemannens arbetsplats (eHallinta) och Industrifackets kurssystem (Telmo).

Du kan logga in i tjänsten på asiointi.teollisuusliitto.fi med hjälp av stark autentisering efter att du blivit inskriven som huvudförtroendeman i Industrifackets register.

E-tjänsten är som ett arbetsbord för huvudförtroendeman. Där finns samlat allt möjligt viktigt som behövs för att sköta uppdraget. Du kan skicka in respons om e-tjänsten och utvecklingsidéer till anställningsrådgivningen.

Nyhetsbrev

Alla förtroendeman som anmält sin e-post-adress får facket's nyhetsbrev elektroniskt minst en gång varannan vecka. I nyhetsbrevet hittar du aktuell information som du har nytta av i ditt uppdrag. Nyhetsbrevets viktigaste innehåll översätts till svenska. Om du inte får nyhetsbrevet, kolla upp dina kontaktuppgifter i E-tjänsten.

Sociala medier

Industrifacket syns även på sociala medier. Som förtroendeman kan du gå med i Facebookgrupperna *Teollisuusliiton luottamusmiehet* och *Industrifackets förtroendevalda*. Följ Industrifacket, gilla och dela vidare, så växer vår synlighet.

Teollisuusliitto

Teollisuusliitto

Teollisuusliitto

Teollisuusliitto

@finindustrial

Tekijä-lehti

Industrifackets egna tidning Tekijä utkommer en gång per månad och postas till alla medlemmar. I tidningen hittar du aktuell information om vad som händer inom facket och arbetslivet. Tidningen är finskspråkig, men varje nummer innehåller svenskspråkigt material. Du hittar också tidningen i elektroniskt format här tekijalehti.fi. Svenskspråkiga artiklar hittar du här: www.tekijalehti.fi/svenska.

Andra webbsidor

En svenskspråkig sida med nyttig facklig information är FFC:s webbplats sak.fi/sv. Där hittar du information om de senaste lagförslagen, svar på aktuella fackliga frågeställningar och allmän information om fackets roll i samhället. Via sidan kan du beställa Löntagarens nyhetsbrev, på så sätt garanterar du att du får den senaste informationen om facket på svenska. Följ även Löntagarens Facebooksida.

Lagar, förordningar och kollektivavtalen hittar du via finlex.fi/sv.

Information om arbetarskydd och trivsel i arbetet hittar på Arbetarskyddscentralens webbsida ttk.fi/sv.

9. Kontaktuppgifter

INDUSTRIFACKETS PERSONAL står till din tjänst för att du ska lyckas i ditt uppdrag. Är det något du funderar över eller har du en fråga du inte hittar svar på, kan du ta kontakt per telefon eller e-post. Du kan även besöka regioncentret personligen. Kom ihåg att boka en tid för ditt besök på regioncentret

Kontaktuppgifterna till Industrifackets personal hittar du på adressen www.teollisuusliitto.fi/sv/kontaktuppgifter.

Adress

Industrifacket

Hagnäskajen 1 A
PL 107
00531 Helsingfors

Öppna arbetslöshetskassan A-kassan

PL 116
00531 Helsingfors

Materialbeställning

En stor del av det material som du hittar på fackets hemsida kan du printa ut själv. Men du kan också beställa en större mängd material t ex gällande val på arbetsplatsen. Du hittar listan på material som kan beställas på www.teollisuusliitto.fi/sv/material/materialbestallning. Du kan även ringa in din beställning på tfn **020 774 1026** eller via e-post till adressen postitus@teollisuusliitto.fi.

Serviceenumren och e-post

Öppettiderna för telefontjänsten kan du kolla på www.teollisuusliitto.fi/sv/kontaktuppgifter.

020 774 001 (telefonväxeln)

020 690 447

(anställnings- och kollektivavtalsfrågor)
tyosuhdeneuvonta@teollisuusliitto.fi

020 690 449 (arbetsmiljö- och sociala frågor)
tyoymparisto@teollisuusliitto.fi

020 690 446

(medlemskaps- och medlemsavgiftsfrågor)
jasenpalvelu@teollisuusliitto.fi

020 774 1190 (frågor gällande arbetsgivarnas inkassering av medlemsavgifter)
tyonantajatilitykset@teollisuusliitto.fi

020 690 455 (A-kassan)

koulutus@teollisuusliitto.fi
(skolnings- och utbildningsfrågor)

palaute@teollisuusliitto.fi
(allmän respons om Industrifackets verksamhet)

jarjesto@teollisuusliitto.fi
(frågor som gäller val)

